

KUN-SZT-MÁRTON és VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetiközlöny.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: 4 ft.
Félévre ————— 2 ft.
Egyes szám ára 10 kr.

■ A hirdetési díjak előre fizetendők. ■

MEGJELEN VASÁRNAP REGGEL.

Feloldó szerkesztő: Kisadó-tulajdonos:
REITZ JÁNOS. CSANYI JOZSEF.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy hasabos hetiközönyt 10 kr.

NVILITTEI KÖZLEMÉNYEK:

Hetiközönyt 24 kr. — Helyéjéig 30 kr. Kellőn fizetendő.

Egy pár ösztöne szó.

Sokan állítják, hogy az egyházpolitika megviselte volna a papok tekintélyét. Beleegyeztek volna a politikákba és a hétköznapi küzdelmek sara így papi öltönyükre ragadt. S akik ezt állítják, ebből veszélyt látnak az összes egyházakra nézve, melyek nem fogják tudni hatalmukban tartani a hívők lélekvilágát.

Mi ezután időszerűnek tartjuk, hogy elmondjuk véleményünket a papokról, érte ügy, hogy nem egy vallásfelekezetek papjairól kívánunk beszélni, hanem e gyűjtő szó alatt az összes egyházak lelkesítő értők.

A papsgé eddigi működésével az országot emelte és felvirágoztatta. Láttuk, hogy annak idején, mikor a keresztet vesztély fenyegette, a papok kezükben karddal háltak meg a kereszt védelmében. Láttuk, hogy annak idején, mikor még népünk műveletlen volt, irásstudó papjaink tanították és világoztatták fel a népet, sajátjuktól el vették a földmívelés mesterességét; és láttuk az utóbbi időben, hogy püspökeink, egyházmegyéink nagy jövedelmeket szép és nagy intézmények felállítására, fejlesztésére, iskolák alapítására és emelésére, templomok építésére és restaurálására, jótékony célokra, közhasznú intézetekre, alapítványok letesítésére fordították.

És láttuk a magyar papsgé nemes működését kivétel nélkül az összes egy-

házaknál. Az orosz papsgé azon részéről, mely nemzetiségi érzelménél fogva államisággal ellen küzd, nem beszélünk, azt a részt nem számíthatjuk a mi magyar papsgéinkhoz. A református, az ágostai egyházak papjai is mindig kötelességstudó, buzgó pásztorok és hazafiak voltak.

Innen van azután, hogy a papsgé tisztelget szerzett magának az egész országban és mi mindig szívesen hajtottunk fejet a lelkipásztorok előtt, még akkor is, mikor a kezükben nem volt feszület.

Nos, hát igaz, a papok egy része most politizált és politizál. De ösztönöz szólni, mi ezt a papsgé tekintélyére és az ország érdekeire nézve nagy veszélynek nem tartjuk. Nem tartjuk nagy veszélynek egyszerűen azért, mert ezek a sporadikusán előforduló esetek multó tünemények, melyek megszaporodni nem fognak. A papsgé azon esekély része is, mely most az egyháza érdekeit sértve látja és ennek következtében a politika terére lép, csakhamar belátja e lépés hiábavalóságát és visszatér az oltárhoz, hogy egyedül hivatásának éljen. S ha az egyháza érdekeit csorbitva látni nem akarja, úgy oda kell hatnia, hogy nyájától ne vonja el tekintetét, hanem tartsa meg azt vallásosságában.

Nem igaz, hogy vallás nélkül el lehetünk. A vallásnéküliség annyira szaporítaná a rosszakat és a proletarokat, hogy hemzsegségtől elpusztulna az ez ezer éves ország. Épp azért nagyon rosszul tezik azok, kik a papoknak a politikában

való szereplésén bosszút akarnak állani és csorbitják mindenképpen a papsgé tekintélyét.

A papsgé szeplőtelenységére, tekintélyére ez országban nagyobb szükség van, mint a katonaságra és az ügyakra. A hit megvédni az ország erényét, polgáraink jellemét, a társadalom becsületességét; ezt a hitet vannak hivatva fenntartani a hit szolgái, akik lelkünk felett örökdióknak és urakodóknak.

A pap esekedjen a gyermek lelkébe a hit áldását és az első jellemvonásokat. Megbízhatóbból papjához fordulhat az ember, ha lelke fel, ha lélekben, mármint megtört; a paptól nyerhet bűnbocsánatot és feloldást a megtört bűnös. Ugyan van-e oly vakmerő, ki a paptól ezt a lelkek feletti hatalmat el akarja venni, vagy éppen rabolni? S nem-e az egész ország ellensége lenne az?

A felvilágosodottak korszakát éljük, mikor már istentagadók és isten nem létezők híreik is letenni tudnak, sőt szaporodni is. A felvilágosodottak a korszakában pedig retentívok nehéz a megértés, küzdelme, hajszá folyik a kenyérrét és e retentív küzdelmében száz és száz ember vetemedik a rosszra, a bűnre. Hányan vannak, kik lábalt taposnak a törvényeket, az emberkelet és istenkelet egyaránt, akik nem tartják sérthetetlennek a más vagyont, a mások becsületét, a mások életét; és hányan vannak, akik telve vannak úgynevezett modern eszmék-

kezű székbe is. Mintha az egész világ föld egy egész tenger volna... Felteszem, honba moduláltság terjesztését szavilval az egész világon, mintha kivészett volna más-miand-belle. A sziklat hánhoz tapasztaló erőtlenység egy szonora katonanóta fájalmata és sirama hallatszott:

Miért olyan, más szülő anyám
Nagyánom valaha a bábám...

Valami elkeveredett somogyi háta lehetett, kit imáron előtört a honvagy... Egyhatuon megvaklans nélkül énekelte, így a népt az oszi esz peremelőit, vagy a emberfa zokog...

... Az én óda réci szeretőmet
Vagy pedig a díszben...
Tudak ma számomlódom...

Onoz csak olvasta a levelet. Mohón szőmjan szíva marha a bevédlt kiznaga-mélek szeretőit az első aryal szívének, a szülőföldnek bódító felélt. Mikor azan végig olvasta a levelet, dőszehajogatta, zsebebe vágta s hanyatt fektette. Arcára valami eszülőszóval értes festett előzetlen barázdákat s egy-kétser nyagot sóhajtott:

... Azamba, nehéz szívének vigtelhoni fáj, hogy Anicáról, az o szépséges szeretőjéről az írás semmi említtést nem teszzen, holott, az időben megmondta az anyjának, hogy Anicáról is lejon egy-két sort, mivelhogy a leány az irásban tudatlan.

És Onoz, eszülőszólan és kérges parasztszívének öszsz megeléged és vadvágyal emlékeztet az o szépséges Anicáról. Arról a drék leányról, ki valami megvevzetetlenul ságyággal

TÁRCA.

A mesterem.

Bosom tanított dalra engem
Se fűt, se esőtagy,
Ábrándos éjtel nem merengtem
Érdét holó engarim.

Viharágást, szellőshajást
Nem kezem el soha,
Csorgó patakra nem figyelttem,
Miként lojt tova.

Erdők árnyán nem halgatótam,
Falombja mit sohog,
Csorgó patakra mit regélnék
Haljogók ciprusok.

Mi volt hát, a mi dalra hallgott?
— Halvány arcz, méla szem,
S egy rózsnak, mely az enyémhez
Tapadt szírcimébe.

Féher Jenő.

Az Anica áldozatjai.

A „Kunszentmártoni és Vidéke” eredeti tárcája.

Írta: Reitz János.

Vagy tíz héttel azelőtt írta meg az anyja a levelet, de csak most kapta kézhez. Pizkos volt a levél, nem is csoda. Megjárta már Szerzevót, Dolna-Tuzsát. Délután hozta ki a tábort postá, ebbe az átkozott kis erdőtlenyében, hol az ember hetekig nem lát senkit a külvilágból.

Pietrunak azonban eddigelő dolga volt, a tüzmeszer parancsa pedig ilyen háború időben az első, az ilyenkor az atyásten. Különbben is nehez, vasos oltóhéjével csak nagyon lassan tudta betűzni az írást s az ilyen hosszú levelet kibőngészéséhez, mit az a szegény, tőporított olahosszon bizonyosan egy forintért írástól hárszszóvala popavál, sok idő kell. Megvárta hát, míg a dobtát egészen elviragzott a szatan kifikűt a kopu els, a két nagy agyúszonveteg közé és felhottotta...

És a mint hoztatotta a levelet Pietru, az unterkannón, durva, kérges paraszt szívet, valami edes, valami megvevzetetlenül jól eső érzés hozta hevesebb léktetésbe. A szülőföld őszes, edes emlékeit úgyzserre tanyáit vertek a lelkében. Kőrőlött: morajlott az Ólú lassú folyószávi: széles hálamellét megcsapta a fenyvesek oszonnos, fízta levelező, fűlőben pedig megcsendült a fenyvesmadár rikantása s dudájának fájalmata egyhangú nótái. Élének, eleven színekként látta a kecskenyáját, melyből minden egyes darabot olyan jól ismert, mint önnagát... A szülőföldnek eleven ereje most, hogy az első levelet megkapta onnanhuzról, óriási erővel vonzotta vissza azazkhoz a kőkvekhez és rókákhoz, mikor hoeskórával oly megszámlálhatatlan sokszor járt végig a Pietru Onuczának, ennek a hódgyéről, színté ostobán egykedvű és félig vad katonának sirni lelt volna kedve, itt a messze idegenben, az undok bosnyákok között.

Onucz egy-kettőt nyelt s azután betűzni kezdte a levelet...

Szép nyári alkony volt. A nap bűnösüsgarai ott reszketett a meleg, nyári este csöndes, modulálatlan levegőjében, az egész írmantament

kel, melyek nem állják bűnök az esküszöveget, a hitvesültséget, a csábítást.

Váljon mi történeken, ha az istentudó gazda, ha a fehérszínű nagy arányú korda? Ugyan hova jutunk, ha a lét ereje a vallás szentsége, az istenbe vetett fűszertelepek felelem megszűnnek annyi ember hátszántán a rosszlát, a gonoszlót. Veszethet-e az egy második ezredév előrése e sokat zaklatott országot?

Ne hántsátok a papokat! Ne írjék-jétek a főpópok nagy vagyonát, míg annak hasznát megéri a társadalom, ne írjék-ezzenek alászállítani a papoknak soha alá nem szállított tekintélyt, mert akkor önmagukat szétgyépeztenek mélyebbre.

De a pápához is van egy igaz szavunk. Hivatkozás multjára, mely telve szép, nemes és magasztos példákkal, intézkedések hozzá e fizetéstől szót tartózkodjanak a politikától. Tartózkodjanak, nem azért, mint ha ezt a pápi politikát az országba névze veszedelmek tartanók, hanem mert esetleg az egyháza lehet veszedelmek. Maradjon a pápás az oltár mellett, hogy ott emelje az istenbe vetett bizodalom.

Igy azután a pápás hű lesz multjához, ahhoz a multhoz, mely egybe van forrva hazánk fejlődésének szép és nagy multjával. E multhoz kell hasonlónak és talán még szebbnek lennie a jövőnek.

Az országot pedig őrizze meg az isten végtelen kegyelme olyan jövőtől, melyben a pápás nem bír a lét hatalmával uralkodni az emberi kedélyekben. Ennek az állapotnak, mely egyelőn a pusztulás, nem szabad bekövetkeznie soha. S ha bekövetkezne, elérkeztnék volna az enyészethez.

A valutáról.

(G) Nem a túlásoknak írni, hanem a nagy-közönségnek. Azt már látjuk jól, hogy a túlások ennyit elart az idők végtelenségig s abból ugyan ki nem gazol a világ egyhamar, hogy a világ valutabizalmi közül, melyik találja fején leginkább a szegét.

A kik a többféle valuta, akár arany, ezüst és más éremrendszer mellett agítanak, azt mondják, hogy ez a szegényebb népeztálynak az er-

és megadással huzdotól mindenha az ó Onueczhoz. Híába iparkodni a falai legénységétől el kitűnő sévelők, mozaikozás szövel, selyem ajándékok. Mikoron azután Onuecz a császár kegyelme invitáltak, akkor mondotta a leány a buszaszók:

— Megvártak . . .

— Jó! — csak annyit szól a legény a meg-éskölte a leány páros ajkát.

Nem esküdöztek, mint az úrfelke szövel, hiták egymással vakon. És Onuecz által fogva nem merőt más leher-csodáló szembe. Szentes-töröcske tudta volna, ha más leányt is olt, ha más leányt is eskölt . . .

A nagy mahomed által összefont két kezét párnának tevé a feje alá, belebámult a nagy semmisége és a jövőről gondolkodott. Fejlesztendő multa kiszabadul a császár szolgálatából s akkora elveszi feleségül a leányt. Az apja réven rezsakdalt fertály föld, negyszáz forintja a huynadi tükreknak, elég mód éppen, hogy be-kessegen és boldogan eltelegessen két szentű szív valahol az Isten háta megett, csönides egyfűszegben . . .

Az országos, hetenkint egyszer Hunyadra jár be a kecske-turval, a juh-szójalt, meg o olaha-za a nyaj körül vezi a dojtat, összegyűjögnek majd a szerzett filereket, gyűjtözték majd egy halomba, hogy azután idők multjára az egy bertebe kezdessenek. És akkor ez a komis-katonelet, mint valami rossz álom, úgy tűnik fel a szemelőt. Estebed után, a léczra külvé,

deke, tehát az emberiség nagy többségének, az államoktól polgárságnak, az óriás munkásszótálynak, a föld népének. Ha az ezüst kasszanyar-rajt jogát a világháza és a nemzetközi pénz-rendszert, ölesből galonc, kenyér, husarakat lehet elérni s könnyelv megelöztetést biztosíthat magának a kis ember.

Mert az arany a nagyoké, — mert az arany nem kerül a kis ember kezébe, mert az anyanyelv olyan elprózása, hogy egy embernek a folyó napj munkája érteken aranyban lehessen kifutni, — lehetetlen.

Ezek az évek eskügyaf igaznak így annit elmonvta vámnak.

De hogy áll a dolog a valóságban? !

Ugy, hogy a kis ember mégis megkapja napj munkája bérét egy vagy más formában, ezüsten, niekelben, vagy papírosban, melynek a-ranyértéke van s ha a folyó pénzről ös-zeszetűnk bizonyos öszezget, kenét öszezget, tized, ötvenet, százot, megkapjuk érte az egyelő értéket arany érmét, vagy pénzt, a tíz, ötven, vagy százkoros aranyat, vagy annak megfelelő arany értékű államjegyet.

Az is igaz, hogy a forgalomban levő ilyen folyópénz fehértéke nem felel meg az illető pénz kénesszerértékének, de annak a korosnak kénesser mégis meg van a maga teljes értéke, 50 kr. vagy 100 fillér, amennyinek fejében a kis ember kértébe kapja.

Nem merülök bele a mono- és bimetalistika vitába ezért a témát itt nem folytatjuk.

Mi a közérleken az aranyvalutát közgazdasági nyereségnek tartjuk, mert olyan időben, mikor egész Európában az aranyvaluta van elfogadva, nem maradhatunk meg egyedül a kottós valuta mellett, mert ez a magyar kivétel névze valóságos nyíg, mert az örökös zászó fizetésbe a legjobbnak keresésköltsé befelárad. De a külföld kereskedelme is valóságos adót szed rajtunk az zászó révén, mert a negyed és tízedikrajecok elaprózódó töredékek helyett mindig egészéket kell fizetünk s különben is külföldi fizetésnek teljesítésénél aranyértékű papírok kell vásárolnunk, mert hisz az arany, vagy ezüstpénzt in natura nem szállíthatjuk.

De a dolog nemzetközi jelentősége. Ez van egy másik nagy előnye is az új valutának, melyek hasznát — természetesen csak a jövőben — a kis ember fogja látni.

Ez az elony a pénzügyes kisebbsítésbe a külföldihez való viszonyításán.

majd elmesélgeti az asszonyoknak és a gyerekeknek, hogy milyen nehéz élet, a császár szolgálatja. Almeközbe fogják hallgatni mindenké, ha elbeszélnek majdan a nagy szenvedésről, a temetetlen nyákról, és a legvégén búszkán forja elmondják, hogy egy este, az agyuk köztök fejébe, a távol idegenben mindolt diore láttá. És akkor magához öleli majd az élete pártját a boldogan mondja el: — mindzot pedig neked köszönhetem, hogy hű maradtál hozzam . . .

A somogyi laka ezalatt pedig tovább énekelte az ó szomorú nójtját.

„Micsanony mondja már a bábamnak,
Ne emésztse én utaltam a bábát
Valahányszor sáholgok éretem
Műandányosor egy bonyáknak
A gyilchos lötem” . . .

A nap már lebukott az ég pereméről tompa szürköségek elötré az egész vadregényes tájat. Távol a hegyek orman, nagy messze felellát a szabadon tanyázó bonyások pasztorizte. Mint valami apró mecénák, úgy lobogott a láng-latoryok színesen körvonalozott, mint az alvó természet, a világ álom fölött skódozó és vízszentestörők állottak köröskörül, a merre a szem csak láthatott.

Csönd, pémáges, fullasztó csönd volt mindé-nél, a somogyi baka is éhhalasztott, csak a várt, kopogó, ritmikus lépése hallatszott. Melg nyári este volt és Onuecz eszmündött. És álmodott . . .
De valami retteneteseit, valami iszonyt.

A tárcát néhézé lap a korona szuszűrlérel. A fillér már pénz s ezért meg lehet venni így bizonyos értéket. A legszegényebb embernek ez volt a legkisebb pénze volt a krajczár, ezért ka-odott egy doboz gyűjtöt, egy perccel, egy fillér, az iskolások véregek egy lap papírt meg egy foltat, emekörköt — de rövid idő multival a kereskedelmi forgalomban látni fogjuk a filléres tárgyakat is s ami csak egy fillér ért, azért nem kell majd krajczár árt. Aztán vegyük a forgalomban levő töredékrajczárokat, a két és fél krajczáros szírvást s. A trafik ezüzl fillérekben fog beszélni s két érte 5 fillér.

Pénzse — ismétéljük — csak a jövőben, ha a valuta rendezés befejeztetett s az elkövetett nehány hibát alaposan megjavítjuk.

Mert hiba az, hogy az ezüst forint forgalomban maradj a korona mellett. Hiba, hogy nem vitétek teljesen kimerült a fideses rendszer s nem verettek mindjázt csak 1, 5, 10, 50 és 100 filléres pénzdarabokat. Nagy hiba, hogy alappénzek meghagyatunk a két fillérest s mutatónk láttunk csak egy filléreseket, éppen ilyen nagy hiba, hogy 20 filléreseket verettek, a helyett, hogy csak 10 filléreseket hoztak volna forgalomba, — a legközelebbi érme az 50 filléres, félkoronas ezüst levő valuta.

De mindez még reparálható.

Abban keresünk az okát a régi pénzrend-szerhez való ez alkalmazkodásnak, hogy nem akartak a néphez nagyobb mozgalmat előidézni a pénz értékek ismerésére névze, mert hiszen ügyis néhezen szoktak hozzá a vidékek az újításhoz. De hogy ez nem maradtak így, az bizonyos.

A frankrendszer egész következetességgel kell keresztül vinni, vagy sehogy. — A mi pénzügyeink vezetői számoltak a viszonyokkal s éppen a műveltelebb közönség kényelme szemponjtából szabakoztak a sokféle pénz-kategóriától, mert bíz annak a szegény vidéki népnek nehéz lenne eligazodni útele aprópénzben.

Mihelyest azonban az aranyvaluta nálunk is megvolt szűrlő alapját az egyszerűség értéke forgalomban, a forintos ezüstenek, az ennek meg-levél 20 és 2 filléres pénzcek megismertésére és helyettük 10 és 1 filléresek veretésére került majd a sor.

Ebből lesz meg az igazi — most még nem is látható — haszna a népek, a kis embernek.

Azt láttá, hogy Anica egy másik ember karján megyen az Istenházba. A leányok közté a leg-szebb, a szeretők között a legújabb. Utána menek szép sorjában a fal felényál, a szép oláh fal-ka s írton szerelések egymának szegény Onuecz. A leányeik helytlen, ünneplő dolmányban vadon-nyt eszemében, pantiflisan, és az edes anyja leghatár a menet után sírva bandukol egymagába, kök köntényelv morszolgatva szemé hulló gyönyöveit.

Beán az Isten házában megszólal az orgona. A szép szava tanító, mintha még jobban énekelne, mint mások. Azután elhallgat ez is. A kópa veszi át a szót.

És a szép menyasszony, a szépséges Anica, talán szob, mint valaha. Fekete nagy szemel úgy ragyogok, mint a karunkulus, szép kistestéjez a boldogságnak ésde mosolya zászadokzik. Szegés arca esupa órim, esupa jóváért.

Kerdezi a pápa:

— Szeretted?

— Szeretem — és a hangja érezen, búszkén esendül át a kisecské, szegény templomban, mint valami lyogvarang.

— És ott búbé el nem hagyom, semmiféle szüksegeben, semmiféle nyavalyájában . . . hol-tomizlan-holtigáljan . . . Isten engem úgy se-zelel . . .

És föld még sem nyílik meg, az éghel-vezet még sem szakad le, a cserenőmátnál hím-moron vege, esöndesen, szép sorjában, úgy amint jövenek, úgy memek vissza.
Az alvó és álmodzó Onuecznak a torkát

Felkérjük lapunk azon t. olvasóit, kiknek előzetesül március végével lejárt, az megújítani sziveskedjenek; továbbá azon t. olvasókat, kik előzetes díjat eddig egyáltalán nem küldtek be, ismétellen felhívjuk, hogy azt mielőbb beküldjék sziveskedjenek, nehogy a lap szétkúldésénél akadály merüljön fel.

HETI HIREK.

Kunszentmárton, április 4.

*** Eljegyzés.** Kéle men Inre szelvényi jegyző, a napokban jegyezte el Szóka Bernádnál szelvényi jegyző özvegyét, szül. Szrenszky Esztert.

*** Kitérőtlen lélköz.** A király Masznyik János tiszafeleldi ágostai vallásu evangikus lelkesébe, az egyház és tanügy terén szerzett érdemei elismeréséül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

*** A Kunszentmárton—tisza-ugli vasút ügyében** Kunszentmárton község képviselőtestülete által kiküldött ötös bizottság a múlt hó március 27-én érkezeltek tartott, melyen az érdekeltek községek jegyzői is majdnem teljes számmal és maga az engedelmes, báró Fechtig Inre is megjelent. Beható megismerése után a bizottság elhatározta, hogy a kért segélynek megadását párolgatol terjeszti az április hó 11-én tartandó képviselőtestületi közgyűlés elé, azon kikötéssel azonban, hogy a tisza-ugli érdekeltek községek a legelőnkelők bevékenyiséget fognak kifejtetni, a szolgabírói sáskely — ha gyors és olcsó összekötés lesz Kunszentmárton — Kunszentmártonba helyezéséket, a mi előre láthatólag különben is bekövetkeznék. — Ez alkalommal — a mint halljuk — szóba került a vármegye határozata is, mely szerint felszólították az érdekeltek községeket, hogy a Tisza-ugl részére megvásárolják 120,000 forintot, illetve a kiépítendő 12 kilométeres kőutat kívánják-e, vagy pedig a vasutat, melynek részére a vármegye 50,000 forintot megvásárolni hajlandó. Az érdekeltek igen természetesen arra az álláspontira helyezkedtek, hogy a vasút mindenképpen kell, azonban a megvásárolt 120,000 forintból megmarad 70,000 forintból egyes községeknek a vasúthoz vezető újulat kívánják kiköveztetni. — A mint a közhangulatból megéltütni tudni, a vasút ügye nálunk s ezzel az egész vonalon

mintha láthatatlan kéz fogtatná. Széles mely hórovez emelkedik föl s alá, a nagy és nehéz indulat súlyától, de azután megnyugodott s körülnézett.

A szemlén levő lástafogók magasban lohogott a láng, körülülte vagy hét bosnyák illdögélt, beken-vacsorázta 2...

Nincs különben, almódt. Valami ilyenekelő tündög ül a mellére s azért almódtit ilyen csúf. De hisz itt az édes anyja levele. Kivette a zsebéből és odament az örök alvákra elő s úgy olvasta el még egyszer a szobából kiszűrő világszághán...
A mint azonban a végére ért a levelek, a papír szelvény szorítva egy új hirt olvasott, a mi először kikérülte a figyelmét: „Anica újhold vasnapján Gerezg Ljahnéhoz ment feljöttél. Csücskes, rossz leány volt, ne tördél véle.”

Pietru Onuzet nem akar hiányt szeméinek, elolvasta még egyszer, elolvasta tiszter is. Aztán figyelmesen nézte a vasorizó hét bosnyákok, Pár perc múlva odament az egyik ágyúhoz, kanocot gyújtott s már a másik pillanatra az éjszaka nyugalmis, siri esendjét egerve, órási dúrdúlás ébresztette fel.

Mikor a felalármórozó katonáság megjelent, a felhők közt kibukó hold világalán ott látták Pietru Onuzet mereven és eszelően maga elő bámulva állva, kezében az égi kanocot s a tudóállú bástyákon a lobogó tűz lángja mellett két csónakos bosnyákok felkúndi egymás mellett mozogtalanul vérszen...

biztosítottának látszik s büszkéek vagyunk rá, hogy ezen egészséges irányváltozásban lapunknak is, hacsak kis mértékben is, de része van.

*** A Kunszentmártoni Iparos Ifjúság** hó 19-én, husvét másnapján, Sipoes vendéglőjében, az iparosi elnök hazalaj javára jótékonyulgi tancmúltságot rendezel. Beható áll. személyiségű 60 kr., családjáé 1 ft 50 kr. Felülhatások költsémetlen fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

*** Kunszentmárton közseg képviselőtestülete** március 31-én rendkívüli közgyűlést tartott a főbíró P. Kovács Gergely emlékeletére, melyen Berecsy Viktor adóügyi jegyzőnk két heti szabadságot engedélyeztek. A közpénztár teljesen peng nélkül állva, határozatot hoztak a felveendő pénzösszegről, melyből a tisztviselőket elsőn kifizethessék. Több tárgy nem lévén, az ülésnek hamarosan vége szakadt.

*** Hivatalos vizsgálat.** Dr. Talányi Ottó kunszentmártoni főbíró a f. hó 2-án horváglasztól tartott az összes koronás ügybírói alvált, kiket kisebb dolgoktól elajtóv — pedig talán, hírese felejtárgyatni Tóth Lajos vendéglőjében, hol körülbelül 10 liter ubort s egy kisebb mennyiség őbert el is koboztatott.

*** Elköltözés.** Farkass Ákos, a tisza-ugli Keszlerly-féle uradalom tisztartója e hó közepén távozik el állásából, helyébe főbíró Miklós jön. — Dr. Hortobágyi József, volt aljárásbíró, törvényességi bíróvá történt kinevezésére alkalmából e hó 1-én távoztott el körünkből új működése helyére, Nagy-Kikindára. Mindenk, ki az intakt és kitűnő bírórt ismerte, csak sajnálhatta, hogy eltávozásával a kunszentmártoni társadalom egy rokonszenves alakkal ísmét kevesebb.

*** Tűz.** Március 31-ől április 1-re virradó reggel Tóth Gyula és Tóth Endre költönni tanyáján tűz tört ki, mely alkalommal — szerencsére semmi három — kazzal le is égett. A tűz oka ismeretlen.

*** Szociálmunka.** Ugy látszik a modern államnak ez a rákfenéje községünket sem hagyja érintetlenül. A „Népszava” szerint Kunszentmártonban is van állítólag egy 80 tagból álló szociálistá társaság. Mi ugyan nem tudunk felőlük semmit, de nem tartjuk lehetetlennek, hogy titokban tartanak ilyeseket.

*** Anyakönyvi kiutalások.** Kunszentmártonban a f. év január hó elsőjét kezdődőleg március hó 31-ig 91 halálról, 166 születés fordult esz. a szaporulat tehát 75, házasúgost ugyanezen idő alatt összesen 43 pár költött.

*** Műkedvelői előadás** Tisza-ugli-Réven — a mint értesülünk — a föld népe tartott műkedvelői előadást s mindazok, kik a paraszti műkedvelőket látták, azt mondják, hogy az előadás kitűnően sikerült, ugyamíra, hogy a helybeliek el sem férték a teremben s ezek kedvéért az előadást meg is fogják ismételni.

*** Pusztai-Mesterszállás** most választott képviselőtestület a f. hó 2-án, pénteken tartotta meg alakuló közgyűlését. Az új közseg szabályrendeletnek tervezetét és a betervezett költségvetés egyhangúlag elfogadták. Ezek szerint a költségvetés előirányzott összes bevétele 225 forint, az előirányzott összes kiadása 275-22 forint, a fedezetlen hiány tehát 500-22 forint, mely 44 százelek pótfundáln fel meg. Uppann alakuló közsegéről jéven szó, nem is mondató soknak.

*** A csendőrség szaporítása.** A ma megerősítő nagy szolgálat folytán, melyet eddigelő minden csendőr teljesíteni köteles volt, de tekintettel főkép arra, hogy míg a legteljérőltebb szolgálat mellett is alig volt képes a csendőr-legység pontosan a kötelességeinek megfelelni, a honvédelmi miniszter a helygysminiszterrel egyetértőleg a legénységi állomány szaporítását rendelte el. Az egyes csendőrségi parancsnokságokat utasította a honvédelmi miniszter, hogy a csendőrségi legénységi állományt mielőbb, és lehető gyorsan egészítsék ki és különös nagy gondot fordítsanak arra, hogy a kiképzés alkalmával a csendőrségi szolgálatra kiválóan alkalmas

és oly egynekét vegyenek fel, kik a testületben való szolgálata magukat hosszabb időre kötelezik.

*** Figyelmeztetés.** Az 1897-98. évi III. oszt. keresseti adomán megállapítása végett a bizottsági tárgyalások Kunszentmárton és Mesterszállás községekre vonatkozólag Szolnokon a városban 1897. évi április hó 13-án reggel 8 órakor fogtak meg tartatni, mely időtlen és helyben mindenképpen adóktelen érdekeltek védelmére személyesen megjelenjenek, vagy magat meghatalmazottá állí képviselhetik, nemkülönben bárkinek is jogában áll mások jóvődelmet meghatározó adatokat terjeszteni az alakított bizottság elé.

*** 29.18. házasság.** A magyar királyi statisztikai kiadásban híva, megjelölő Statisztikai Havi Közlemények februári füzetében feladat adatok szerint 1897. évi hónapjánban 28.118 házasság kötötték Magyarországon. E frigyötések között vegyes házasság volt 2401. A vegyes házasságok között a gyermekek vállalása iránt külön megjegyzést kötöttek és pedig oly esetekben, hogy mindkétmely gyermekek az apa vállalatban fogtak neveltetni 184, oly esetekben pedig, hogy az anya vállalásban 499 esetben. A 383 meggyezés a vallásuk szerint következőképp oszlik meg: 248 a római katolikus vallásra, 29 az görög-katolikusra, 20 görög-keleti, 35 az ortodoxaira és 54 az ev. ref. vallásra; az unitáriusra és a zsidóra egy sem. Terülte elosztás tekintetében legtovább vegyes házasság a fővárosban (128), továbbá Pest (104), Szabolcs (113) és Zemplén (117) vármegyékben kötteit. Az összes vegyes házasságok között 31 oly vegyes házasság volt, a melyet keresztény és zsidó felkötöttek egymással (eből 12 eset a fővárosban). Az összes keresztény-zsidó házasságok közül 14 esetben a vőlegény, 17 esetben pedig a menyasszony volt zsidó. Megjegyzést a született gyermekek vállalása iránt 10 esetben kötöttek, valamennyiben a keresztény fel vállaláskor javára.

*** Marhaszó eladás.** Az új törvény alapján forgalomba hozották, pyridinell denaturált marhaszó eladás jogát Kunszentmárton és a Tisza-ugli részére Masznyik József kereskedő nyerte el. Figyelmeztükj erre az ezen cikkel kereső gazdalközösséget. A marhaszó ára 100 kilogrammonként 15 korona, ami egy kilónál 15 fillereket vagyis 7 és fél krajcárnak felel meg.

— Mint minden iránban elterjedt, megbízható és előnyös beavásiást forrást, a hómedve-vásárlelyi 1744. évi alapított Konstantin Tisztevérek új és női divatruá, viszen és fehérmelék nagy aruházat olvasónk beces felemélybe ajánlják. A cég utazója jelenleg városunkban időzik.

— Fechtig Inre báró tisza-ugli szállótelepén négysszer permetezték és jégveréseltó mentes, fajtiszta szőlővesszők vannak eladók, ezre 2 ft 50 krajcárjával. — Ugyanott kitűnő minőségű asztali borok kaphatók kicsinyben és nagyban. Értekezhetni Koválik József gazdasítással Tisza-Ughon.

Különfélek.

Ellentét. Egy unalmas iról folyik a beszéd. — Igazán bamelatos, mondatla valaki. Ez az ember az irószálmát tölti az eszéjéeké, hogy másokat elállítson!

Az már valaki. Az asszony: Tude főzni? — Szakácsok: Elhiszen azt! Egyezze meg egy kitűnő szakácsoktól elhódítottam a huszárt! **A kaszárnyából.** A főhadnagy (a rogrutához): Mit fog én csinálni, hogyha a puskaporotom mellett áll és a villam lecsap?

Ujone: A levegőbe fogok lépni főhadnagy úr.

Közgazdaság.

Heti jelentés a gabonázatról. A gabonázatleiben e héten is aligoldó lanyha iránzat jutott elővenni. Buzában sürűs volt a kinalat, melyvel szemben csak egy két malom tanusított esekélyt vételeket. A mult heti árakhoz viszonyítva körülbelül 25—30 kr. aröskökést jelezhetünk.

A mal helyi árak a következők:
Baza ————— 3-10 — 7-10 ft.
Tengeri ————— 3-10 — 3-10 ft.
Arpa ————— 3-10 — 3-10 — ft.

